

Valutaforhold og norsk eksport av sjømat til Storbritannia

13.10.2020 – WEBINAR

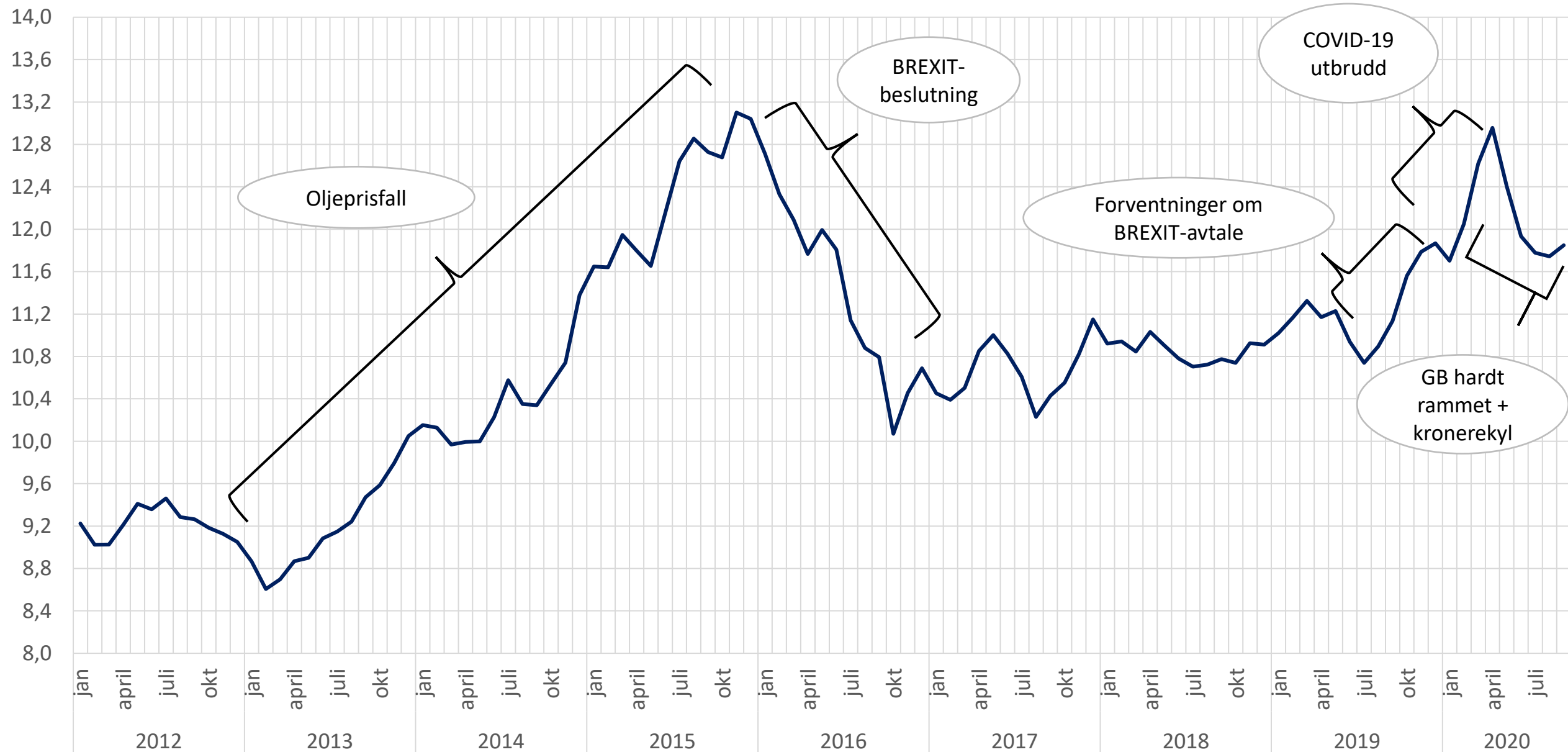
Thomas Nyrud
Avdeling for Næringsøkonomi

Bakgrunn

- Global urolighet slår raskt ut i valutamarkedene.
- BREXIT-beslutningen og prosessen rundt har også påvirket det britiske pundet.
- Storbritannia viktig marked for norsk sjømat - viktigere for noen produkter enn andre.

Norske kroner mot britiske pund

Viktige hendelser

- Oljeprisfall
- BREXIT
- COVID-19
- Annet

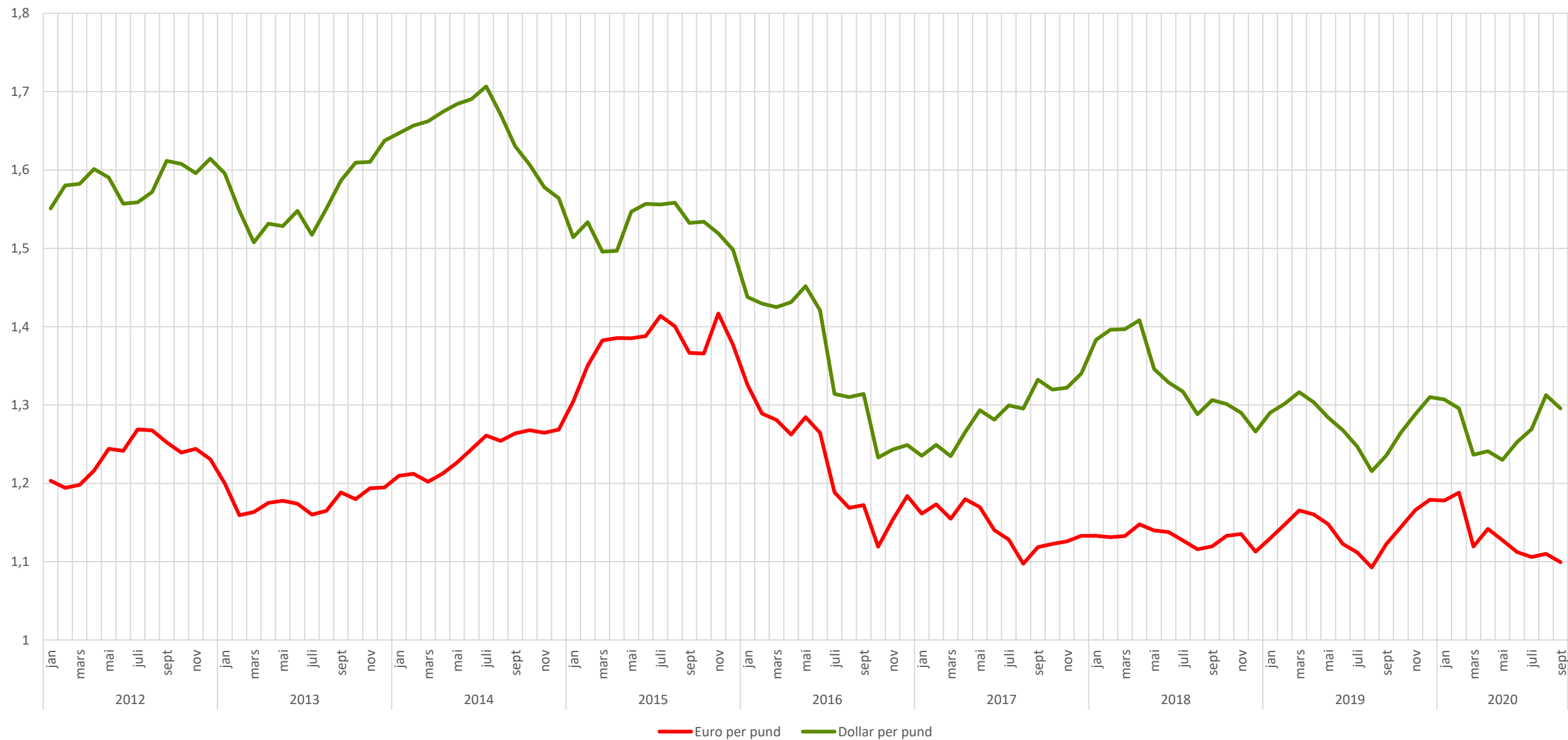
Påvirker...

- Etterspørsel
- Logistikk
- Tilgang på arbeidskraft og kapital
- Investeringer
- Markedsadgang
- ...og mye mer

Valutamarkedene reagerer

- Lav lønnsomhet i norsk fiskeindustri – små marginer som er sårbare for endringer i rammebetingelsene.
- Ekstreme skift i kronkursen får store konsekvenser.
  - For eksempel oljeprisfallet i 2014 => svekkelse av kronen => økt lønnsomhet i fiskeindustrien
- Produsenter med lang bearbeidingstid mer sårbare, også produsenter med sterkt sesongpreg i produksjon/salg.

Euro og dollar mot britiske pund

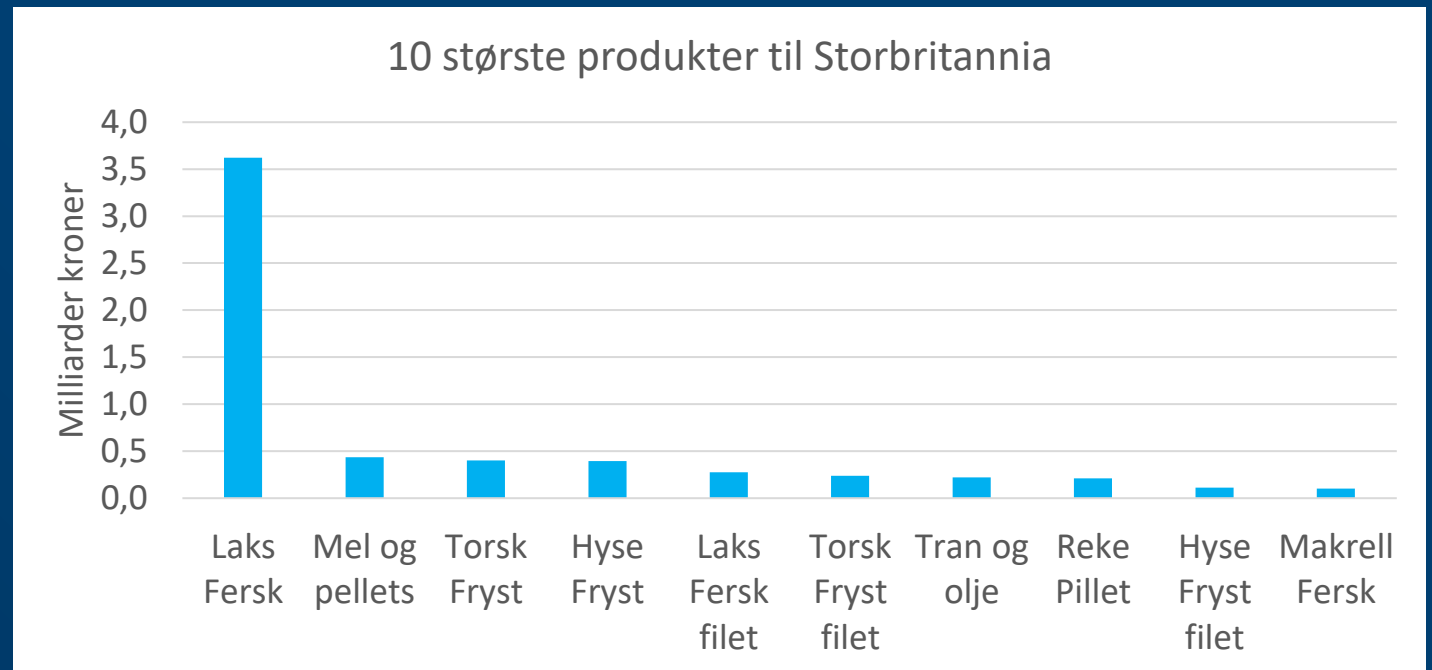

Konkurrerende fiskeindustri og tredjelandprodusenter

- Britiske importører har opplevd dyrere EUR/USD og billigere NOK siste 8-10 år => positivt for norsk fiskeindustri vs. europeisk og for direkteeksport vs. eksport via tredjeland.
- Samtidig høy volatilitet i NOK vs. GBP og mer stabilt forhold mellom NOK og EUR => større forutsigbarhet i norsk eksport via tredjeland enn direkteeksport. Tredjelandprodusenten tar valutarisikoen mot GBP.

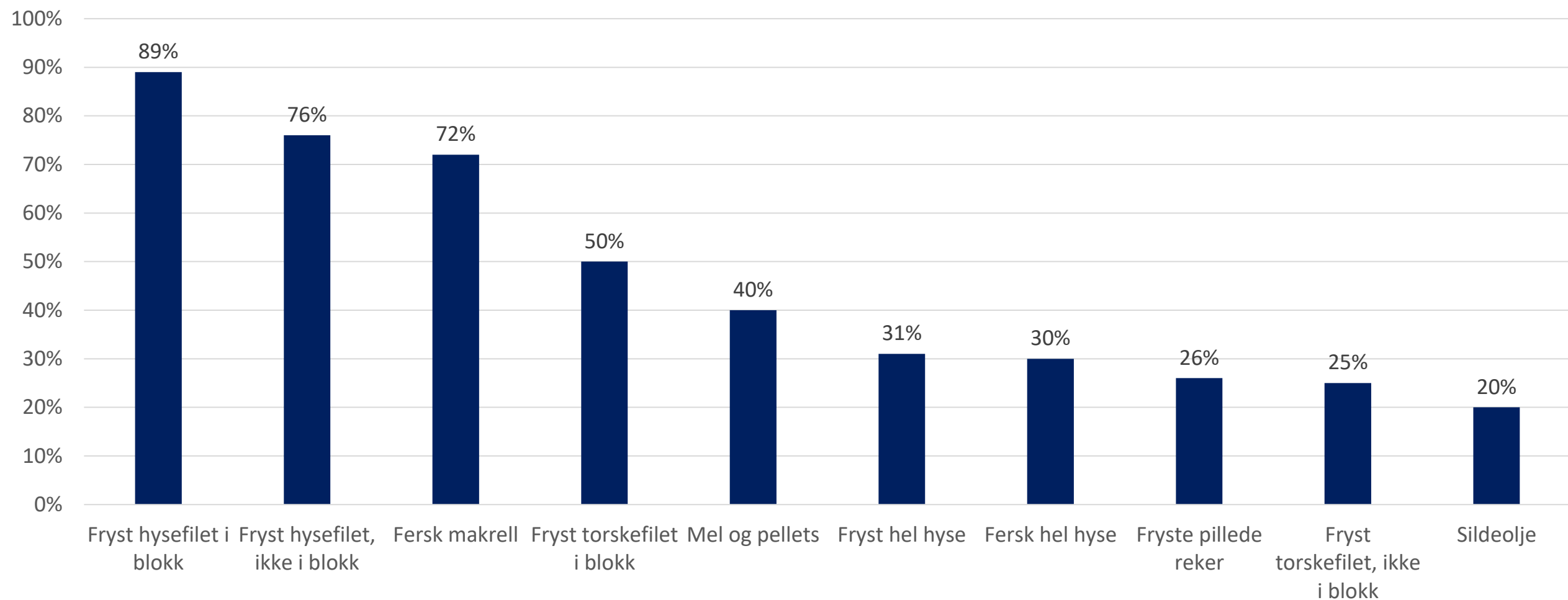
Sjømateksporten til Storbritannia

- Total eksportverdi 6,4 milliarder i 2019
- Cirka 60 % av eksportverdien er fra fersk hel laks, i tillegg laksefilet både fersk og fryst.
- Hyse og torsk: fryst filet, fryst hel og fersk hel
- Fryste pillede reker
- Fersk sild og makrell
- Fiskemel og -olje
- Annen hvitfisk

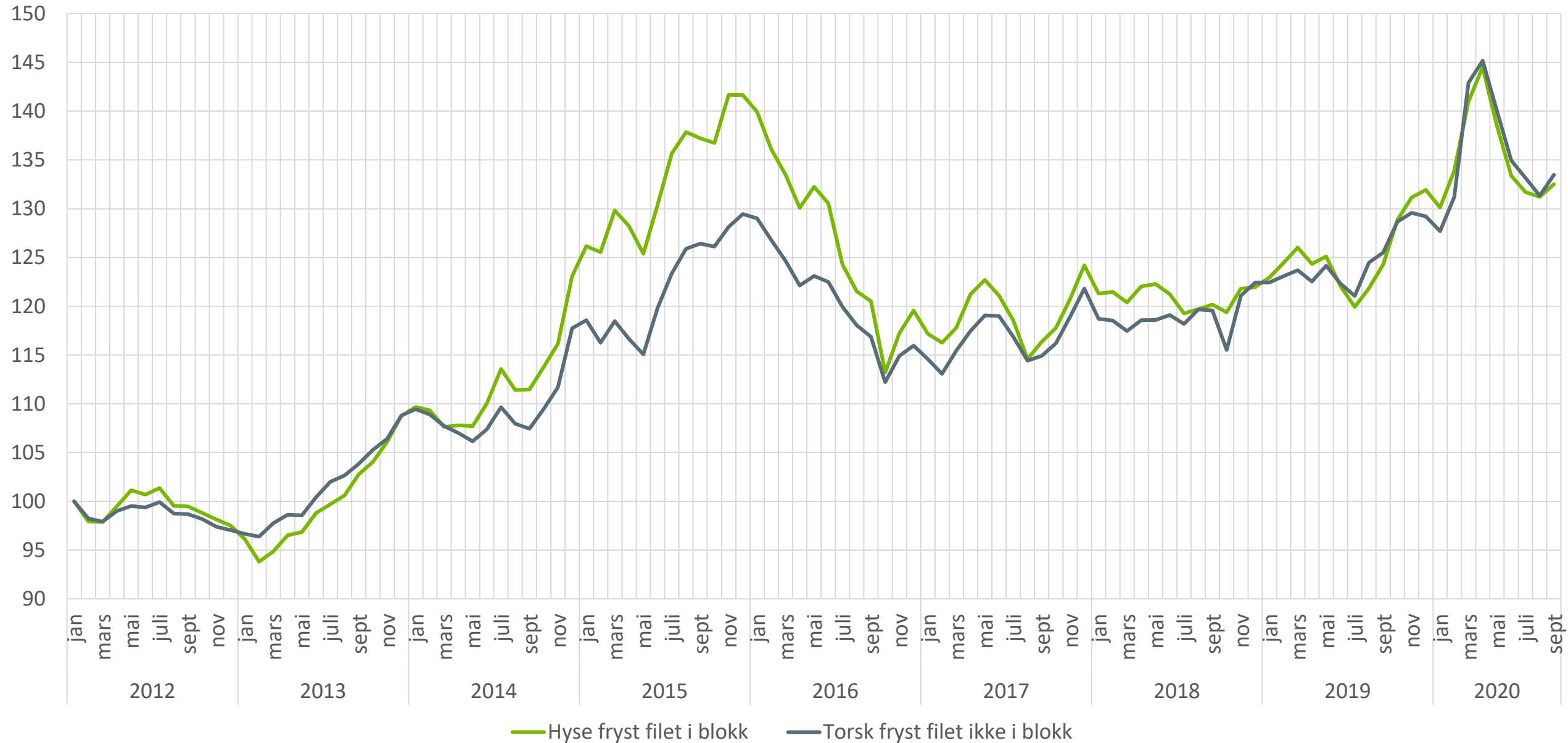

Britiske markedet spesielt viktig for...

Figur: Britisk andel i samlet eksportverdi 2017-2019. Produkter med >20% eksportandel og >100 mill. NOK eksportverdi til UK over perioden

Kursindekser: Høy vs. Lav andel til Storbritannia

Oppsummering

- BREXIT-beslutningen og de påfølgende forhandlingene har gitt tydelige utslag på pundet. BREXIT-prosessen i seg selv negativ for handelen, pga. mer volatile valutamarkeder. Uansett BREXIT-utfall, så vil mer forutsigbarhet og en tilbakevending til rutiner stabilisere pundet og redusere valutarisikoen.
- Britiske importører har opplevd dyrere euro og dollar, og billigere kroner de siste 8-10 år. Dette er positivt for norsk fiskeindustri i konkurranse med europeisk fiskeindustri, og for direkteeksport som alternativ til eksport via tredjeland.
- Samtidig høy volatilitet i kroner vs. pund, mens det er et mer stabilt forhold mellom kroner og euro. Dette gir mindre prisvolatilitet i norsk eksport via tredjeland enn i direkteeksporten. Tredjlandsprodusenten tar valutarisikoen mot pundet.
- Produkter og bedrifter høyt eksponert mot enkeltmarkeder vil være særdeles sårbare for uro i enkeltvalutaer og kan oppleve store prissvingninger. Direkteeksporterte produkter spesielt sårbare for pundverdien inkluderer fryst filet av hyse, fryst filet av torsk, fryst og fersk hel hyse, fersk makrell, fryste pillede reker og fiskemel og –olje.

Takk for oppmerksomheten!